

PAU VICIANO

La premsa europea i el “nou antisemitisme”

Quan en una recent i famosa enquesta els ciutadans europeus van col·locar Israel en el mateix sac que els països de l'Eix del Mal es van disparar totes les alarmes del sionisme més intransigent i del seu crispat entorn ideològic. Si els habitants d'una Europa culta, lliure, desvetllada i feliç consideraven que Israel amenaçava la pau mundial tant com Iran, Síria o qualsevol d'aquests estats assenyalats amb el dit de Bush, només podia explicar-se per l'impacte d'una veritable onada antisemita. I la culpa d'aquest antisemitisme la tenia la desinformació. La premsa europea, i molt especialment la catalana, era responsable no sols d'una manca d'equanimitat en parlar de Palestina, sinó fins i tot d'una “injustícia mediàtica” contra el poble jueu. No pot dir-se que no hi haja antisemitisme a Europa: les profanacions de cementiris, la negació o banalització de l'Holocaust, els atacs a sinagogues o les agressions a persones pel simple fet de ser jueus són mostres d'un antisemitisme real. Però, afortunadament, molt minoritari. Pensar que els xenòfobs antijueus que realitzen o defensen aquestes actes criminals siguen capaços de determinar els resultats d'una macroenquesta a nivell de la Unió Europea no té credibilitat. Per això l'antisemitisme que ara es denuncia és un altre: el “nou antisemitisme”. En poques paraules, segons aquesta nova mostra del pensament únic, seria antisemitisme qualsevol crítica a la política vigent de l'estat d'Israel respecte a Palestina. Això vol dir que els ciutadans, periodistes o intel·lectuals que, tot i reconèixer el dret dels jueus a tenir el seu estat dins les fronteres reconegudes per l'ONU, s'atreveixen a qüestionar l'ocupació de Palestina, o tan sols la brutalitat dels seus mètodes, són acusats d'antisemites de nou cuny. Aquests representarien un perill molt més greu per als jueus que els neonazis, que serien uns antisemites clàssics, una mica folclòrics i, en la pràctica, inofensius.

En el cas de la premsa, alguns voldrien que fos tan equànime i ponderada com la dels Estats Units, gràcies a la qual la majoria del públic nord-americà mai no ha vist una imatge de nens palestins llençant pedres contra un tanc que els apunta amb el seu canó i les seues metralladores pesants. I que de vegades dispara. Els articles de *The New York Times* –el diari *progre* de l'establishment– que ara es tradueixen al català són una mostra de la mena d'equanimitat que s'exigeix. Hi podem llegir des de la propaganda de Colin Powell, a anàlisis sobre els països que caldria fer passar per l'adreçador del Tractat de No-Proliferació Nuclear, sense esmentar que Israel és una potència amb armes atòmiques –armes de destrucció massiva– que menysprea aquesta regulació internacional. Per contra, els diaris i la televisió europeus, almenys als Països Catalans i a Espanya, tracten amb tota la seua cruïssa els resultats dels atemptats suïcides contra civils israelians. El que no poden deixar de fer és mostrar les imatges de les víctimes palestines –“col·laterals” incloses– dels “assassinats selectius”, dels bombardeigs de represàlia, de les cues de treballadors famolencs esperant en els controls mi-

litars, de les ràtzies als camps de refugiats, del mur –o “tanca”, si és més equànime– que aïllarà les bosses de població palestina en una mena de guetos o bantustans inviablès, de les colònies jueves amb piscina al costat de les miserables barraques indígenes, dels paramilitars jueus armats, de les destruccions premeditades d'infraestructures civils i de tantes altres “incidències” que, segons diuen, són mesures necessàries per a la seguretat d'Israel. De vegades, els defensors de la “política de fermesa” israeliana semblen personatges colonials sorgits d'*El cor de les tenebres*: l'horror –vénen a dir– és l'únic llenguatge que entenen aquells salvatges. L'obscc debat sobre si calia assassinar Arafat –persona protegida pels drets humans i líder elegit democràticament– no se l'han inventat els periodistes europeus. Ni la proposta d'un ministre d'assassinar els parents dels qui cometien atemptats suïcides. Ni les declaracions d'alts comandaments militars israelians que afirmen que el seu objectiu no és acabar amb el terrorisme, sinó fer comprendre a tots els palestins que són un poble vençut i que, com a tal, ha d'acceptar les condicions polítiques que dicte el vencedor. Això segurament no és la publicitat que voldrien els partidaris incondicionals d'Israel, però és el que hi ha. I la premsa ho ha de reflectir.

La força d'algunes imatges fins i tot ha colpit els qui donen suport a l'ocupació com una ingrata necessitat defensiva de l'estat sionista. La mort d'una jove pacifista nord-americana –i a més jueva– esclafada per una excavadora militar que enderrocava cases palestines, o el nen cosit a trets pels soldats israelians en braços del seu pare, es pretenen justificar com a errors tràgics. Però hi ha unes imatges de la primera intifada, ja oblidades, que transmetien encara més horror. Fa uns anys tothom va poder veure com uns soldats israelians, a sang freda i de manera metòdica, trencaven a cops de culata les mans i els colzes d'uns nens o adolescents palestins que els havien llençat pedres. En la gravació de vídeo se sentien els crits de dolor i d'espant d'unes víctimes que, segons tots els criteris humanitaris habituals, serien especialment indefenses. Molts coneguts proisraelians de casa nostra es van sorprendre per l'atrocitat: com era possible que els “bons” –el Tsahal, el Braç de David– feren coses tan dolentes? Com diu Susan Sontag en *Davant el dolor dels altres*, sorprendre's per la maldat de què es capaç l'ésser humà és una mostra d'immaduresa. Els israelians –afegim nosaltres– són humans i, per tant, capaços de cometre crims. No perquè siguin millors ni pitjors que els altres, sinó perquè des de fa quaranta anys ocupen un altre poble que s'entesta a resistir. I la funció de la premsa, en una societat democràtica com l'europea, és mostrar la realitat, sense amagar els crims que cometem alguns sectors de la resistència i sense maquillar la brutalitat quotidiana de l'ocupació. Titllar aquesta actitud informativa de “nou antisemitisme” és una desqualificació tan insidiosa com inútil.

Pau Viciano és historiador